

Elif Shafak „Keturiasdešimt meilės taisyklių”

- Tai, kaip regime Dievą, yra atspindys to, kaip regime save. Jei išgirdus Dievo vardą pirmiausia kyla baimė ir kaltinimai, tai reiškia, kad mumyse prisikaupė per daug baimės ir kaltinimą. Jei Dievą matome kupiną meilės ir užuojautos, tokie esame ir mes patys.
- Kelias į Tiesą - tai širdies, o ne proto darbas. Tegu tave pirmiausia veda širdis! Ne protas. Sutik ir iškviesk į dvikovą savo nafs (*apgaulinga, netikra savastis*), galiausiai ją įveik širdimi. Pažinęs savo ego, galėsi pažinti ir Dievą.
- Kiekvienas šventojo Korano skaitytojas jį išmano savaip, tai priklauso nuo suvokimo gelmės. Yra keturi suvokimo lygmenys. Pirmasis - tai išorinė, iš pažiūros regima prasmė; ja pasitenkina dauguma žmonių. Toliau yra Batim - vidinis lygmuo. Trečiasis lygmuo glūdi vidinio lygmens viduje. O ketvirtasis lygmuo taip giliai, kad jo neįmanoma išreikšti žodžiais ir todėl jis amžinai liks neapsakytas.
- Dievą galima tyrinėti visame pasaulyje ir kiekviename jo daikte, nes Dievas neuždarytas tik mečetėse, sinagogose ar bažnyčiose. Bet jei tau tebereikia žinoti, kur Jo būstas, ieškok vienintelėje vietoje: tikrai mylinčio žmogaus širdyje.
- Protą ir meilę sudaro skirtingos medžiagos, - sakė jis. - Protas supainioja žmones, suriša juos mazgais ir niekuo nerizikuoja, meilė atmezga visus mazgus ir rizikuoja viskuo. Protas visada atsargus, jis pataria: „Saugokis perdėtos ekstazės!", o meilė sako: „Ak, nesvarbu! Šok, nebijok!" Protas ne taip lengvai subyra, užtat meilė per akimirką gali virsti griuvėsiais. Bet griuvėsiuose dažnai slypi lobiai. Sudužusi širdis slepia turtus.
- Dauguma šio pasaulio problemų kyla dėl kalbos klaidų ir paprasčiausių nesusipratimų. Niekada nesuprask žodžių tiesiogiai. Kai įžengsi į meilės zoną, kalba - tokia, kokią tu ją pažįsti - taps neberekalinga. Tai, ko neįmanoma išreikšti žodžiais, galima suvokti tik tylint.
- Vienatvė ir vienišumas - skirtingi dalykai. Kai esi vienišas, lengva apkvailinti save tvirtinant, jog eini tinkamu keliu. Vienatvė mums naudingesnė, nes ji reiškia buvimą vienam, nesijaučiant vienišam. Bet užvis geriausia atrasti žmogų - kitą žmogų, kuris taps tau veidrodžiu. Atmink, tik kito žmogaus širdyje pamatysi save tokį, koks esi iš tiesų, ir Dievą, gyvenantį tavyje.
- Kad ir kas nutiktų tavo gyvenime, kad ir kaip baugiai viskas atrodytų, nepasiduok nevilčiai. Net kai užsidarys visos durys, Dievas atvers vieną takelį - specialiai tau. Būk dėkingas! Kai viskas einasi gerai, lengva būti dėkingam. Sufijas dėkingas ne tik už tai, kas jam duota, bet ir už tai, ko jam neduota.
- Būti kantriam nereiškia kantriai viską iškęsti. Būti kantriam - tai toliaregiškai pasitikėti proceso rezultatu. Ką reiškia kantrybė? Ji reiškia žiūrėti į dyglius ir matyti rožę, žiūrėti į naktį ir matyti aušrą. Būti nekantriam - tai trumparegiškumą,

Elif Shafak „Keturiasdešimt meilės taisyklių”

nesugebėjimas matyti rezultato. Dievo mylėtojai niekada nepritrūksta kantrybės, nes žino, kad mėnulio pjautuvui tapti pilnatimi reikia laiko.

- Nesvarbu - rytai, vakarai, šiaurė ar pietūs. Kryptis nesvarbi, tik nepamiršk, kad kiekviena kelionė turi būti kelionė vidun. Jei keliausi vidun, apkeliausi visą platųjį pasaulį ir dar daugiau.
- Pribuvėja žino, kad be skausmingų sąrėmių neatsivers kelias kūdikiui ir motina negalės pagimdyti. Lygiai taip pat reikalingi vargai ir sunkumai, kad gimtų nauja Savastis. Moli, kad jis taptų tvirtas, būtina išdegti nepakeliamoje kaitroje - taip ir Meilė tobulėja tik kančiose.
- Meilės paieškos mus keičia. Nėra nė vieno Meilės ieškotojo, kuris pakeliui nebūtų subrendęs. Kai tik pradedi ieškoti Meilės, pradedi keistis vidumi ir išore.
- Šiame pasaulyje daugiau netikrų pranašų ir netikrų mokytojų, negu žvaigždžių mums regimame pasaulyje. Nepainiok galios trokštančių savimylų su tikrais mokytojais. Tikras dvasios mokytojas niekada nesistengs atkreipti tavo dėmesio į save, nesitikės tavo visiško paklusnumo ar begalinio žavėjimosi; jis padės tau suvokti ir pamilti savo paties vidinę savastį. Tikrieji mokytojai perregimi kaip stiklas. Jie perleidžia per save Dievo šviesą.
- Stenkis nesipriešinti tave ištinkančioms permainoms. Leiskis būti gyvenamas tavimi tekančio gyvenimo. Ir nesijaudink, kad tavasis gyvenimas verčiasi aukštyn kojomis. Iš kur žinai, gal ta jo pusė, kuri dabar atsiverčia, bus geresnė už buvusią.
- Dievas stengiasi užbaigti tave kaip kūrinį - ir viduje, ir išorėje. Jis užsiima tik tavimi. Kiekvienas žmogus - tai nebaigtas kūrinys, kuris pamažu, bet neišvengiamai artėja prie tobulybės. Kiekvienas iš mūsų esame nebaigti meno kūriniai, laukiantys ir siekiantys užbaigimo. Dievas su kiekvienu iš mūsų dirba atskirai, nes žmonija - tai subtilus kaligrafijos menas, ir kiekvienas taškelis vienodai svarbus bendram vaizdui.
- Lengva mylėti tobulą Dievą, nes jis neturi ydų ir yra neklystantis. Daug sunkiau mylėti žmones su visais jų netobulumais ir trūkumais. Atmink - pažinti galima tik tai, ką įstengi pamilti. Be meilės nėra išminties. Jei neišmoksime mylėti Dievo kūrinijos, negalėsime nei tikrai mylėti, nei tikrai pažinti Dievo.
- Tikrasis purvas slypi viduje. Visa kita lengva nusiplauti. Yra nešvaros, kurios nenuplause tyru vandeniu: tai neapykantos ir dviveidiškumo dėmės, teršiančios sielą. Kūną galima išvalyti susilaikymu ir pasninku, bet širdį apvalys tik meilė.
- Viskas, ką regi aplink save, net ir tai, kas tau nepatinka, net ir žmonės, kuriais bjauriesi ar kuriuos niekini, šiek tiek egzistuoja ir tavyje. Todėl neieškok Šėtono kitur, tik savyje. Velnias nėra nepaprasta jėga, puolanti tave iš išorės. Jis yra paprasta jėga, glūdinti tavyje. Jei iki galo pažinsi save, jei atvirai ir nedvejodamas žvelgsi į savo

Elif Shafak „Keturiasdešimt meilės taisyklių”

tamsiąją ir šviesiąją puses, pasieksi aukščiausią sąmonės lygį. Žmogus, kuris pažįsta save, pažįsta Dievą.

- Jei nori, kad aplinkiniai su tavimi elgtųsi kitaip, pirmiausia pats pradėk kitaip elgtis su savimi. Kol neišmoksi mylėti savęs - be atodairos, iš visos širdies, tol niekas tavęs nepamils. Tačiau kai pasieksi šį etapą, būk dėkingas už kiekvieną dyglį, kurį likimas išaugins tavo kelyje. Tai ženklas, kad netrukus būsi apipiltas rožėmis.
- Nesibaimink, kur tave nuves kelias. Svarbiausia - apgalvok pirmą žingsnį. Jis pats sunkiausias, už jį tu atsakai. Kai žengsi šį žingsnį, leisk, kad viskas klostytųsi savaime, ir pamatysi, kas bus. Neplauk pagal srovę. Pats būk srove.
- Mes visi sukurti pagal jo paveikslą ir vis dėlto visi skirtingi, kiekvienas nepakartojamas. Nėra dviejų vienodų žmonių. Nėra dviejų širdžių, kurios plaktų vienodu ritmu. Jei Dievas būtų norėjęs, kad visi būtų vienodi, Jis taip ir būtų padaręs. Todėl nevertinti skirtumų ir primesti savo mintis kitiems tolygu negerbti dieviškojo sumanymo.
- Kai tikras Dievo mylėtojas įeina į užėigą, užėiga tampa maldos namais, bet kai į tą pačią užėigą įeina vyno gėrėjas, ji virsta smukle. Kad ir ką mes darytume, viską lemia širdis, o ne išorė. Sufijai apie žmones sprendžia ne pagal tai, kaip jie atrodo ar kas jie yra. Kai sufijas žiūri į žmogų, jis užmerkia abi akis ir atmerkia trečiąją akį - akį, reginčią vidines erdves.
- Gyvenimas - laikina pasaka, o šis pasaulis tėra neryškus Tikrovės mėgdžiojimas. Tik vaikai laiko žaislus tikrais daiktais. O žmonės arba susižavi žaislais, arba nepagarbiai sulaužo juos ir numeta šalin. Gyvenime stenkis vengti kraštutinumų, nes jie sugriaus tavo vidinę pusiausvyrą.
- Žmogui Dievo kūrinijoje skirta nepaprasta vieta. „Aš įkvėpiau jam savo Dvasią“, - sako Dievas. Kiekvienas iš mūsų - be išimties - esame paskirti būti Dievo atstovais žemėje. Paklausk savęs, ar dažnai elgiesi kaip Jo atstovas, - ar išvis taip elgiesi? Atmink, kiekvienam iš mūsų skirta atrasti savyje dieviškąją dvasią ir gyventi, kaip ji lieps.
- Pragaras yra čia ir dabar. Dangus irgi. Liaukis nerimavęs dėl pragaro ar svajojęs apie dangų, nes jie abu yra tavyje šių akimirų. Kiekvienų kartų, kai pamilstame, mes pakylame į dangų. Kiekvienų kartų, kai pajuntame neapykantą, pavydą ar nutariame su kuo nors kautis, puolame tiesiai į pragaro liepsnas.
- Pasaulis yra viena. Viskas ir visa jame susieta neregimu istorijų voratinkliu. Suvokiame mes tai ar ne, bet visų laikų dalyvaujame tyliame pokalbyje. Nedaryk žalos. Rodyk užuojautą. Ir neliežuvauk apie žmones jiems už nugaros - neištark net iš pažiūros nekaltos pastabos! Žodžiai, išlėkę iš mūsų burnų, niekur nedingsta, jie amžinai saugomi begalybėje ir atėjus laikui būtinai pas mus sugrįš. Vieno žmogaus kančia įskaudins visus. Vieno žmogaus džiaugsmas visus pradžiugins.

Elif Shafak „Keturiasdešimt meilės taisyklių”

- Šis pasaulis kaip snieguotas kalnas, atmušantis tavo balso aidą. Viskas, ką pasakysi - gera ir bloga - būtinai tau sugrįš. Todėl jei kas nors apie tave blogai galvoja, kalbėdamas apie jį blogai tik pabloginsi padėtį. Tapsi užrakintas ydingame piktosios energijos rate. Verčiau keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų kalbėk apie šį žmogų tik gerai. Praėjus keturiasdešimčiai dienų viskas bus kitaip, nes tu pats viduje būsi kitoks.
- Praeitis - tai interpretacija. Ateitis - iliuzija. Pasaulis juda laike ne tiesia linija nuo praeities prie ateities. Priešingai, laikas juda mumyse ir per mus, begaline spirale. Amžinybė - tai ne beribis laikas, o tiesiog laiko nebuvimas. Jei nori patirti amžiną nušvitimą, išmesk iš galvos praeitį ir ateitį, visada pasilik dabarties akimirkoje.
- Likimas nereiškia, kad tavo gyvenime viskas griežtai nuspręsta iš anksto. Todėl palikti viską likimo valiai ir pačiam aktyviai neprisidėti prie pasaulio muzikos yra gryno neišmanymo požymis. Pasaulio muzika persmelkia viską, ji kuriama keturiasdešimčiai skirtingų lygmenų. Tavo likimas - tai lygmuo, kuriame tu sugrosi savo melodiją. Instrumento pakeisti negali, bet nuo tavęs priklauso, kaip gerai išmoksi juo groti.
- Tikrasis sufijas tas, kuris, net neteisingai apkaltintas, užpultas ir iš visų pusių pasmerktas, kantriai kenčia ir neištaria nė vieno blogo žodžio apie savo kritikus. Sufijas niekada nesišvaisto kaltinimais. Kaip gali egzistuoti priešininkai ar varžovai, ar net „kiti žmonės", kai išvis nėra tokio daikto kaip savastis? Kaip galima ką nors kaltinti, kai yra tik Vienas?
- Jei nori sustiprinti tikėjimą, privalai sušvelnėti ir suminkštėti viduje. Kad tavo tikėjimas būtų kietas kaip akmuo, širdis turi būti švelni ir plunksnelė. Per ligas, nelaimingus atsitikimus, netektis ar baimes mes visi vienaip ar kitaip susiduriame su įvykiais, mokančiais mus būti ne tokiais savanaudžiais, neteisti kitų, atlaidžiau visus vertinti ir užjausti. Tačiau vieni žmonės išmoka šią pamoką ir iš tiesų tampa švelnesni, o kiti galiausiai dar labiau užkietėja. Vienintelis būdas priartėti prie Tiesos - išplėsti savo širdį, kad joje atsirastų vietos visai žmonijai ir dar liktų erdvės Meilei.
- Neleisk niekam atsistoti tarp tavęs ir Dievo. Nei imamams, nei kunigams, nei rabinams, nei kitiems moraliniams ar religiniams autoritetams. Nei dvasios mokytojams, net tavo paties tikėjimui. Tikėk savo vertybėmis ir savo taisyklėmis, bet niekada neprimesk jų kitiems. Jei nuolatos skaudinsi žmonių širdis, tavo atliekami religiniai ritualai nieko gero neduos. Venk bet kokios stabmeldystės, nes ji aptemdo žvilgsnį. Tegu tave veda Dievas ir tikrai Dievas. Sužinok Tiesą, mano drauge, bet būk atsargus - nepaversk savos tiesos fetišu.
- Kiekvienas žmogus šioje žemėje siekia kur nors patekti ir kuo nors tapti, nors po mirties viską palikti; o tavo tikslas - aukščiausia niekio stadija. Gyvenk šį gyvenimą lengvas ir tuščias, kaip skaičius „nulis". Mes panašūs į puodus. Mus palaiko

Elif Shafak „Keturiasdešimt meilės taisyklių”

ne piešiniai išorėje, o tuštuma viduje. Lygiai taip pat mums padeda judėti ne tai, ko siekiame ir trokštame, o niekio suvokimas.

- Nuolankumas - tai ne silpnumas ir ne pasyvumas. Jis neskatina nei pulti į nevirtį, nei pasiduoti. Priešingai. Nuolankume glūdi tikroji galia - galia, kylanti iš vidaus. Tie, kurie atsiduoda dieviškajai gyvenimo esmei, gyvena netrikdomoje ramybėje ir taikoje, net kai aplink juos visas pasaulis dejuoja krečiamas vis naujų išbandymų.
- Šiame pasaulyje mus veda į priekį ne panašumai ar taisyklės, o aiškūs prieštaravimai. Kiekviename iš mūsų gyvena visi pasaulio prieštaravimai. Todėl tikinčiajam būtina susidurti su jame gyvenančiu netikėliu. O netikėlis privalo pažinti jame tūnantį tylų tikintįjį. Iki tos dienos, kai pavyks tapti Insani Kamil, tobulu žmogumi, tikėjimas bus laipsniškas procesas, ir jam visada reikės jo priešybės - netikėjimo.
- Šis pasaulis sukurtas abipusės sąveikos principu. Nei gerumo lašas, nei pykčio krislas neliks be atsako. Nebijok kitų žmonių rezgamų sąmokslų, apgavysčių ar melo. Jei kas nors tau spendžia spąstus, atsimink, jog tą daro ir Dievas. Jis pats didžiausias sąmokslininkas. Net lapas nesujuda Jam nežinant. Tiesiog be išlygų tuo tikėk. Viską, ką daro Dievas, Jis daro labai gražiai.
- Dievas yra kruopštus laikrodininkas. Jo tvarka tokia tiksli, kad viskas žemėje vyksta nustatytu laiku. Ne anksčiau ir ne vėliau. Ir visiems, be jokios išimties, laikrodis eina tiksliai. Nes kiekvienam yra laikas mylėti ir laikas mirti.
- Niekada ne per vėlu klausti savęs: „Ar aš pasirengęs pakeisti savo gyvenimą? Ar pasirengęs keistis iš vidaus?“. Net jei bent viena tavo gyvenimo diena yra tokia pat kaip ankstesnė, - labai gaila. Kiekvieną akimirką, sulig kiekvienu įkvėpimu reikia atsinaujinti, kas kartą atsinaujinti. Yra vienintelis būdas gimti naujam gyvenimui: mirti dar prieš mirtį.
- Dalys keičiasi, bet visuma visada išlieka ta pati. Kai pasaulį palieka vienas vagis, gimsta kitas. Kiekvieną padorų žmogų, kuris išeina, pakeičia kitas padorus žmogus. Taip ne tik niekas nelieka, kaip buvo, bet ir niekas iš esmės nepasikeičia. Kai miršta vienas sufijas, tuo pat metu kur nors gimsta kitas.
- Gyvenimas be meilės yra tuščias. Neklausk savęs, kokios meilės ieškoti, - dvasinės ar materialios, dieviškos ar pasaulietiškos, rytietiškos ar vakarietiškos... Perskyros tik gimdo naujas perskyras. Meilė neturi nei pavadinimo, nei apibrėžimo. Ji yra tokia, kokia yra, paprasta ir gryna. Meilė - tai gyvenimo vanduo. O mylintysis - ugnies siela! Kai ugnis pamilsta vandenį, pasaulis ima suktis kitaip.